

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnium Generalium Et Provincialium Collectio Regia

Ab anno MCLXXXI. ad annum MCCCXIV.

Parisiis, 1644

Concilium Ravennate III. Eadem De Causa Celebratum Anno Domini
MCCCXIV. post obitum Clementis papae V. tempore interregni pontificii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15974

tharinæ, Lanfranci archidiaconi de Saliceto, Jacobi presbyteri ecclesiæ sancti Barnabei, presbyteri Ioannis ecclesiæ sanctæ Agathæ, presbyteri Ritii ecclesiæ sancti Michaelis, presbyteri Ioannis ecclesiæ sancti Marci, presbyteri Bartholomæi ecclesiæ sancti Georgii, & ceterorum capellanorum ciuitatis Mutinæ, & Burgorum, & aliorum prælatorum, presbyterorum, & clericorum ecclesiarum ciuitatis & diocesis Mutinæ, & præsentibus testibus vocatis & rogatis domino presbytero Rodulpho beneficiato in ecclesiâ Mutinensi, Petro de Florano & Geminiano mansionariis ecclesiæ Mutinensis prædictæ, Gerardo de Boschettis, Guilielmo de Polixina, Lanfranco de Petrazanis, & aliis, in millesimo tercentesimo vndecimo, indictione nona, die Veneris decimo, intrante mense Septembris.

ANNO
CHRISTI
1311.

SEDES VACANS.

ANNO
CHRISTI
1314.

CONCILIVM RAVENNATE III.

EADEM DE CAUSA CELEBRATVM ANNO DOMINI MCCCXIV. post obitum Clementis papæ V. tempore interregni pontificii.

TITVLI CAPITVLORVM.

I. Quod constituti in sacris tantum habeant vocem in capitulo.	pæna non obedientium superioribus suis.
II. De ætate & qualitate ordinandorum.	VII. De instrumentis conficiendis, & non retinendis per aduocatos, notarios, seu procuratores.
III. De non consecrandis in episcopos peregrinis & ignotis, & quod aliquis suffraganeus non vadat extra prouinciam pro consecratione faciendâ.	VIII. De præscriptionibus, & quod nullus prætextu alicuius temporis, possit se defendere, quin visitetur.
IV. De peregrinis & ignotis episcopis non admittendis.	IX. De appellationibus & pæna non prosequentium appellationem ab excommunicatione interpositam.
V. De delegatis, vel legatis, ut faciant fidem suæ legationis.	X. De vita & honestate clericorum, ac ornatu eorum.
VI. De maioriæ & obedientia, ac honorificentia prælatorum, &	XI. Quod nullus accedat ad mo-

ANNO
CHRISTI
814.

<i>nasteria monialium, & quod moniales non exeant claustrum.</i> XII. <i>De beneficiis ordines sacros requirentibus, & de pena eorum qui negligunt ad ipsos ordines promoueri: & de prabendis in ecclesiis cathedralibus absque ordinibus sacris non retinendis.</i> XIII. <i>De celebratione Missarum, & pena non celebrantium.</i> XIV. <i>De baptismo, & eius forma.</i> XV. <i>De veneratione sanctorum in confessione habenda.</i>	XVI. <i>De obseruantia ieiuniorum facienda tempore conuocandorum Conciliorum.</i> XVII. <i>De raptoribus & inuasoribus honorum ecclesiasticorum mobitium.</i> XVIII. <i>De obtinentibus ecclesiastica beneficia spectantia ad mensam pralatorum.</i> XIX. <i>De sententiis interdicti pro pecuniariis causis minime proferendis.</i> XX. <i>De indulgentiis reuocatis.</i>

PRÆFATIO.

Constitutiones domini Rainaldi editæ in Concilio celebrato Argentæ.

IN CHRISTI NOMINE. AMEN.

QVIA inundatio & abundantia peccatorum facit homines in tenebris ambulare, & permanere, ita quod superioribus debita non exhibetur reuerentia, nec inferioribus sollicita & caritatiua impenditur cura, ex quibus inordinationes & confusiones, nedum in clero, imo & in populo innumeræ pullularunt, ob quæ apparent, ex occulto Dei iudicio, naufragia & tempestates; idcirco nos Rainaldus permissione diuina, & apostolicæ sedis gratia, sanctæ Rauennatis ecclesiæ archiepiscopus, ad honorem omnipotentis Dei, beatorum Petri & Pauli apostolorum eius, beati Apollinaris patroni, sanctorum martyrum Vitalis & Vrsicini, ac aliorum martyrum & confessorum, quorum meritis & precibus, nedum ipsa ecclesia Rauennas, imo omnes cathedrales ecclesiæ, ac aliæ venerabiles de prouincia sunt fundatæ & dotata, ad reformationem deuotionum, honestorum morum, personarum ecclesiasticarum, religiosorum, sæcularium & laicorum, & salutem omnium animarum, defensionem & recuperationem rerum ecclesiasticarum, hoc sacro Concilio, in ecclesia beati Nicolai, castri Argentæ, ecclesiæ & diocesis Rauennatis conuocato & congregato, sub anno Domini millesimo trecentesimo decimoquarto, indictione XII. decimo die mensis Octobris, presentibus venerabi-

Iiiii iij

libus fratribus dominis Dei gratia fratre M. Imolensi, fratre P. Comaclensi, P. Foropompiliensi, fratre V. Fauentino I. que Cæsenatensi episcopis: & procuratoribus venerabilium patrum Bononiensis, Adriensis & Reginensis episcoporum, ac capituli Mutinensis, cum ecclesia ipsa vacet ad præsens, Christi nomine inuocato, de approbatione ipsius Concilii, cui, Deo permittente, præsidemus, infrascriptas constitutiones duximus edendas, promulgandas, ac publicandas. Et ne contra eas aliquid possit fieri, vel ignorantia aliqua prætendi, eas post tres menses proxime subsequentes, mandamus, & statuimus ab omnibus subditis prouinciæ Rauennatis inuiolabiliter obseruari.

ANNO
CHRISTI
1314.

CAPITVLA.

RUBRICA I.

Cum ordines sacri, sancto afflante Spiritu, sint ad augmentum gratiæ suscipientium illos maxime constituti, & ob hoc conferendi sint præcipue viris scientia & vitæ sanctitate præditis, a criminibus & infamia alienis, quia apostolis & discipulis suis, quorum vicem hi tenent, Dominus secretiora reuelauit clarius, statuimus quod solummodo constituti in sacris ordinibus, & non alii, ad capitula vocentur, & vocem habeant in capitulo. Et hæc intelligimus de sæcularium clericorum capitulis, non de conuentibus religiosorum.

RUBRICA II.

Quoniam Dominus ordinem Leuitarum, quorum locum obtinent clerici, voluit & mandauit esse discretum a populo, vt coram eo starent semper, & audirent sapientiam eius; & species cæli est gloria stellarum, & in antiquis est prudentia, cum nemo eligat tirones, quos non constat esse pru-

ANNO
CHRISTI
1314.

dentes, statuimus, seu statutum esse declaramus, quod nullus ad sacerdotium ordinetur, nisi vigesimumquintum; ad diaconatum, nisi vigesimum; ad subdiaconatum, nisi sextumdecimum annum ætatis attigerit. Nec ad ordinandum aliquem alterius diocæsis, ad quoscumque ordines vel officia, sufficiant literæ simpliciter præsentatoriæ, seu dimissoriæ, nisi fuerint & testimoniales super vita & literatura eiusdem, & per duos dies saltem ante diem ordinationis fuerit ordinatori præsentatus: nec in hoc alterius literæ valeant, quam ordinarii episcopi, vel vicarii eius, cum longe in remotis aget idem episcopus: & hoc nisi sint de ordinibus mendicantium, vel aliorum exemptorum priuilegiatorum, de quorum priuilegiis constet. Et si quis aliter fuerit ordinatus, non possit ministrare in ordinibus sic susceptis, donec cum eo per sedem apostolicam, vel prouinciale Concilium fuerit misericorditer dispensatum.

RUBRICA III.

Ad hoc, quia Dominus, respectu gregis, episcopos nominauit pastores, & eos qui ad hoc vocantur oportet esse irreprehensibiles, & testimonium habere bonum ab iis qui foris etiam sunt, statuimus, prohibemus, & inuiolabiliter obseruari præcipimus, ne aliqui, præsertim peregrini & ignoti, in prouincia nostra ordinentur, seu consecrentur in episcopos, nec etiam aliqui alii noti in prouincia, nisi de licentia archiepiscopi, & requisitis comprouincialibus episcopis, prout Canones vo-

lunt, & fieri est consuetum, in suffraganeis consecrandis: nec etiam aliquis vel aliqui de episcopis suffraganeis sine licentia archiepiscopi exeat provinciam Rauennatem pro aliquo consecrando, salua sedis apostolicæ auctoritate & mandato. Quod si quis contra fecerit, pœnam sacrorum Canonum incurrat ipso facto: & nihilo minus auctoritate præsentis Concilii prohibemus, ne ad ordinationem seu consecrationem alicuius se immisceat, nec per confratres admittatur: vt sic, in eo in quo deliquit puniatur, nisi per nos fuerit cum eodem, in quantum possumus, dispensatum. Et nihilo minus sic consecratus a pontificalibus sit in provincia Rauennate suspensus totaliter, donec per sedem apostolicam cum eo fuerit dispensatum.

ANNO
CHRISTI
1514.

R V B R I C A I V.

Item exhortamur pro vnitatem fidei, & honore sanctæ Romanæ ecclesiæ, & affectuose rogamus, ac attentius requirimus omnes & singulos exemptos, intra Rauennatem provinciam constitutos, vt nullos episcopos peregrinos vel ignotos, & populum subditum citra mare non habentes, inuitent seu admittant ad ordinationes tenendas, seu alia pontificalia exercenda in ipsorum ecclesiis, monasteriis, vel locis. Quod si contra fecerint, volumus eos priuilegiis, beneficiis & fauoribus præsentis Concilii, & omnium aliorum Conciliorum Rauennatis provincie, ipso facto esse priuatos.

R V B R I C A V.

Cum ex processibus aliquorum, qui se asseruerunt

runt

ANNO
CHRISTI
1314.
runt a sede apostolica legatos, vel delegatos, vel
alios nuntios, quocumque nomine censeantur, in
prouincia Rauennate, & maxime in Romaniola,
plurima scandala haectenus sint exorta, statuimus
auctoritate praesentis Concilii, quod nullius de ce-
tero, qui se dicat legatum, delegatum, vel apostoli-
cae sedis nuntium, in prouincia Rauennate, & maxi-
me in Romaniola, vel aliqua ciuitate, eiusdem ste-
tur processibus, nisi prius fecerit indubitata &
plenam de iurisdictione fidem quam asserit se ha-
bere, coram nobis, vel coram ordinario, in cuius
ciuitate, vel dicecesi dictam iurisdictionem voluerit
exercere. Et quod quilibet ordinarius possit no-
mine & vice huius Concilii dictae delegationis co-
piam requirere, petere, & recipere: quam si talis fa-
cere recusauerit, seu neglexerit, in nullo ei pareatur,
nec stetur eius processibus, nec eidem obediatur,
imo reputetur iurisdictionem aliquam non habe-
re. Hoc tamen non intelligimus ad legatos ex late-
re vlllo modo, vel ad delegatos, ad certas & specia-
les causas, vel ad prouisores, seu exequutores bene-
ficiorum datos, extendi: cum tunc parti facere fi-
dem sufficiat.

RUBRICA VI.

Cum episcopalis dignitas praeter ceteris sit subli-
mior, & aliae nullam comparationem recipiant ad
eamdem, & in hoc saeculo nil excellentius sacerdo-
tibus, & nil sublimius episcopis valeat reperiri, cum
in eis & per eos Christus per omnia habeat praesentari,
idcirco pro diuina deuotione, & reuerentia, ac
honorificentia dignitatis, & ordinis episcopalis, &

populi deuotione augenda, sacro approbante Concilio mandamus & statuimus, quod quotiescumque episcopi per ciuitates suas & dioceses transierint, rectores, seu clerici ecclesiarum, qui sciuerint eos per suas parochias transire, campanas pulsent, seu pulsari faciant, ita quod populus audire possit, & exire, & genua flectere ad benedictionem suscipiendam. Quod si quis facere omiserit, ipso facto incidat in pœnam quinque solidorum Rauennatum, distribuendorum in pauperes infra tres dies. Quam pœnam si soluere neglexerit, postquam fuerit semel monitus, pro qualibet duplicetur, in pietatem similem conuertenda: Et multo hoc amplius extendatur ad monasteria, & alia loca religiosa. Eadem præsentia & approbatione mandamus & statuimus, quod quotiescumque episcopi accedent ad ecclesias locorum, vbi sunt capitula, vel conuentus, certioratis illis de suo aduentu, campanis pulsatis, cum coctis, & pluuiialibus, si habuerint, aqua benedicta, & incenso, & cruce, psallendo seu cantando processionaliter, & deuote eis obuiam reuerenter occurrant, vsque ad portam ecclesiæ, vel vsque ad limen cœmeterii, & ipsi domini episcopi super se prostratos ante altare, dicta cum cantu per sacerdotem oratione, surgentes osculati fuerint altare, impendant benedictionem solennem.

Item statuimus, eodem approbante Concilio, quod omnes episcopi suffraganei in tota prouincia, cum eos suam diocesium exire contigerit, possint & debeant impendere publicam benedictionem, celebrare in pontificalibus, prædicare, & in-

ANNO
CHRISTI
1514.

dulgentias sic celebrando concedere : & hoc intendimus, vbi episcopi huiusmodi non contraherent ibi moram, scilicet longiorem decem dierum, sed quasi transeuntes essent ibi, vt eis in tali transitu & aduentu honor deferatur, si ordinarius non sit præsens : alias ideo si vltra decem dies moram contraherent, vel diocesano præsentem in ciuitate vel loco, tunc præmissa eis facere prohibemus, nisi ad inuitationem ipsius ordinarii, ne eius honori videatur in aliquo derogari.

Quia sublimiores maiori honore digni sunt, & maior reuerentia, & promptior obedientia debetur, & maioribus suffragiis indigent, quia vigilare habent, tamquam pro animarum omnium subditorum salute rationem reddituri, & quanto caput nobilius, tanto nobiliora membra ei habent correspondere; ideo hortamur, & persuademus in Domino, vt quotiescumque legatum ex latere sedis apostolicæ, vel archiepiscopum sanctæ Rauennatis ecclesiæ solenniter celebrare, vel celebrari facere per episcopum in pontificalibus contigerit, in aliqua ciuitate prouinciæ Rauennatis, omnes episcopi, abbates & priores prouinciæ Rauennatis qui fuerint in eo loco præsentem, & hoc sciuerint, seu certiorati fuerint, venire & conuenire debeant ad ecclesiam, vbi Missa huiusmodi debeat celebrari, & in Missa parati * coctis, amictis, pluuiialibus, mitris & baculis pastoralibus, quibus hæc competunt, Missæ interesse debeant, & perseverare usque ad finem, vt per hoc Deus & adstantes huiusmodi honorentur, & populi deuotio augeatur.

Col. 3.

Cum Apostolus dicat: *Servi, estote subditi dominis vestris*, vt per hæc ad humilitatem & obedientiam informaremur, statuimus, quod quicumque monitus a prælato, seu prælatis superioribus suis, in iis quæ spectant ad correctionem, contumaciter reuerit obedire, ne ex hoc damnetur cum Dathan & Abiron, quos propter inobedientiam, cum familiis terra viuos absorbit, sit ipso facto suspensus: quam quidem suspensionem si sustinuerit per mensem animo indurato, sententiam excommunicationis incurrat: a qua non possit absolui, nisi satisfactione præstita suo superiori quem contempnit, vel eius successori.

RVBRICA VII.

Volentes ecclesiarum indemnitatibus, industria qua possumus, occurrere, & malignantium subterfugiis obuiare, statuimus, quod quisque notarius clericus vel laicus rogatus est, vel fuerit, in futurum conficere instrumentum publicum, vel scripturam quamcumque, per aliquam personam ecclesiasticam, super aliquo contractu, concessione, dispositione, seu super alio quocumque negotio vel facto, teneatur dictum instrumentum vel scripturam saltem infra decem dies, postquam fuerit requisitus ab eo qui rogauerit, procuratore vel successore eius, in publicam formam redigere, & recepto salario conuento, vel alias competenti, aut ei oblato, & secundum iura deposito, illud instrumentum, vel scripturam tradere illi, vel illis, qui confici rogauerat & duplicatum, si de consuetudine vel de iure possit vel debeat duplicari.

ANNO
CHRISTI
1314.

ANNO
CHRISTI
1514.

Quod si non fecerit ut præmittitur, & post ad-
huc expectatus per alios decem dies non comple-
uerit & satisfecerit de damnis quæ propter hoc
incurrisset ecclesia, sententiam excommunicatio-
nis incurrat ipso facto: a qua sententia non possit
absolui, nisi dicto instrumento, ut supra reddito, &
alias satisfactione præstita de damno prædicto. De
quo damno, & ipsius quantitate credatur & ste-
tur iuramento prælati vel rectoris ecclesiæ, vel al-
terius personæ ecclesiasticæ, ad quam pertineat; a
iudice tamen super hoc taxatione præmissa.

Insuper statuimus quod, durante dicta excom-
municatione, nulla persona ecclesiastica debeat di-
ctum notarium rogare, vel assumere ad aliquam
scripturam seu publicum instrumentum confi-
ciendum, super aliquo contractu, negotio, dispo-
sitione vel causa ecclesiasticis. Quod si contra quis
scienter fecerit, ipsum volumus ipso facto incurre-
re pœnam decem librarum Rauennatum pro quo-
libet instrumento vel scriptura, quod vel quam
postea fecerit, mandauerit vel rogauerit: quam
pœnam conuerti præcipimus in eleemosynas pau-
perum, diocesano disponente. Statuimus etiam
quod quicumque aduocatus, procurator, seu offi-
cialis deputatus ad acta scribenda, vel alia quæ-
cumque persona aliquod priuilegium, vel instru-
mentum, vel scripturam publicam alicuius eccle-
siæ vel ecclesiasticæ personæ receperit, seu alias ad
eum peruenerit, infra tres dies postquam fuerit re-
quisitus ab eo a quo accepit dictum priuilegium,
instrumentum vel scripturam restituere teneatur,

& debeat, nec possit ea retinere prætextu alicuius debiti. Quod si requisitus infra dictum tempus restituere distulerit, statuimus quod pœnam seu pœnas supra statutas contra notarios conficientes seu conficere debentes instrumenta, incurrat ipso facto: & ab his non possit absolui, nisi instrumenta restituerit cum emendatione damnorum, super quibus credatur eodem modo repetentis huiusmodi instrumenta sacramento. Nihilominus sancientes, quod nulla persona ecclesiastica a dicto tempore in antea vsque ad quinque annos possit vel debeat dictos aduocatum, procuratorem, officialem vel aliquam talem personam, quocumque nomine nominatam, in suum aduocatum, procuratorem, œconomum, syndicum, vel officialem eligere, recipere vel tenere. Quod si fecerit, ipso facto volumus eam incidere pœnam decem librarum Rauennatum: quam pœnam conuerti præcipimus in elemosynas pauperum, diœcesano disponente.

RUBRICA VIII.

Item statuimus, & auctoritate eiusdem Concilii, prohibemus, quod nulli religiosi, vel sæculares prædictæ prouinciæ Rauennatis, prætextu seu occasione lapsus temporis, defuetudinis vel præscriptionis, suis ordinariis & prælatis visitantibus, seu visitare volentibus repugnare, contradicere audeant vel præsumant: alioquin, præter pœnas a iure statutas in personas contradicentium, & eisdem scienter facientium, excommunicationis; in ecclesiis vero interdicti sententias auctoritate præsentis Concilii proferimus.

R V B R I C A IX.

Si quis excommunicatus appellationem interpositam ab excommunicatione huiusmodi prosequi neglexerit, & postea diuinis, vt prius, se immiscuerit, omnibus beneficiis, quæ intra prouinciam obtinebat, eo ipso auctoritate præsentis Concilii sit priuatus.

R V B R I C A X.

Quoniam sacerdotium ex indiscipline populi apparet non sanum, & propter lasciuias, & dissolutiones clericorum & religiosorum, detrahitur diuino honori, ac ordini clericali, populique minus fiunt ex hoc deuoti, in tantum vt etiam iura ecclesiarum retinere, & aliquando temerarie inuadere non vereantur, cum incessus, habitus & vestimenta clericorum & religiosorum in grauitate, forma, ac colore distincta, sæpius non videantur ab habitu laicorum, quemadmodum esse deberent: proinde statuimus & mandamus pro honestate ordinis clericalis, quod nullus religiosus, vel clericus portet arma, nec vestimenta alterius coloris, quam iure permitti: quæ desuper clausa sint, atque talaria. Coronam etiam condecentem portent, per quam designetur regalis esse generis, & sperare se assequi debere partem hereditatis diuinæ; quæ scilicet sit rotunda, & ita tonsi sint inferius, quod aures pateant: ita quod si in sacris fuerit, aut beneficiatus in ecclesia cathedrali vel collegiata venerabili, secundum condecentiam sui status portet latiore, alii vero mediocrem vel mi-

norem suis statibus condecentem. Capita cooperiant pileo, vel bireto, vel armutia oblonga ad aures. Laicorum conuiuia non frequentent: in domibus ecclesiarum studeant habitare. Prælati, sacerdotes, & alii in dignitatibus & personatibus constituti, ac canonici cathedralium ecclesiarum in sacris constituti, sacerdotes & rectores ecclesiarum, ciuitatum & suburbiorum, per ciuitates incedentes, decentem habitum portent, videlicet cappas vel chlamydes. Sacerdotes vero extra ciuitates & suburbia, & alii in sacris constituti, saltem tabardos talares portent. In ecclesia vero vtantur cappis nigris, vel saltem coctis albis. Loca turpia nullo modo ingrediantur, nec tabernas, nisi forte in necessitate in itinere constituti, pro cibo vel potu, vel pro hospicio compellantur intrare. Tabernas, vel merces illicitas, aut personas suspectas in ecclesiis vel domibus ecclesiarum, quæ sint intra claustrum, vel ad vsum clericorum & ministrorum deputatæ, nullo modo permittant teneri vel commorari. Quod si quis contra aliquod præmissorum fecerit, pœnam decem solidorum Rauennatum incurrat ipso facto: quam si non soluerit infra mensem, postquam semel monitus fuerit, & ipse excommunicatus existat. Si vero fuerit religiosus per mensem ieiunet bis in hebdomada in pane & aqua, comedendo publice coram fratribus, quando alii fratres reficiuntur: ad quam quidem pœnam condemnamus exnunc contra facientes. Quam pœnam si non inchoauerit infra mensem, postquam semel monitus fuerit, vt supra & inchoatam compleat,

ANNO
CHRISTI
1514.

pleat, vt debet, exnunc ipso facto excommunicatus existat, & nihilo minus contra facientes priuati sint ipso iure priuilegiis & fauoribus huius Concilii, & omnium aliorum prouincialium Conciliorum: cum non sit miles reputandus qui stigmata non habet, & frustra legis imploret auxilium qui committit in legem.

RUBRICA XI.

Cum expediat Christi ancillas, quæ se claustralibus ergastulis seu monasteriis dedicarunt a conuersatione hominum esse semotas, statuimus, præcipimus & mandamus, quatenus ad ipsa ergastula seu monasteria nullus vir accedat sine petita licentia & obtenta sui episcopi. Si quis autem contra fecerit, pœnam viginti solidorum incurrat ipso facto; etiamsi non intret intra claustrum monialibus tantummodo deputatum: quam pœnam si non soluerit infra mensem, postquam ad monasterium monialium accessum habuerit, excommunicatus ipso facto existat. Si vero fuerit religiosus, per mensem ieiunet in pane & aqua bis in hebdomada, publice comedendo coram fratribus, hora refectionis communis. Quod si pœnitentiam prædictam non inchoauerit infra mensem, postquam ad monasterium monialium accessum habuerit, vel inchoatam, vt præmissum est, non compleat, eo ipso excommunicatus existat; & nihilo minus ad dictum ieiunium teneatur. Si autem intra claustrum seu locum monialibus deputatum intrauerit, sit ipso facto excommunicatus; monialis vero, quæ exierit claustrum, seu locum ei specialiter deputatum,

sine licentia habita & obtenta sui episcopi, licet clausuram sui monasterii non exierit, per mensem carceri deputetur, in quo de commisso pœnitentiam agat. Si autem clausuram ipsam exierit monasterii, pœnæ prædictæ subiaceat, & tamdiu plus in carcere remaneat, quamdiu stetit extra monasterium, & nihilo minus in hoc casu perpetuo sit vltima semper in choro, nullamque cum aliis habeat in capitulo vocem.

ANNO
CHRISTI
1114.

R V B R I C A X I I .

Cum sæpe in non matura ætate constituti, per cupiditatem & avaritiam parentum suorum, dignitates, officia, beneficia, vel præbendas, ad quæ minus sunt idonei, nonnunquam de facto adipiscantur, statuimus, quod si quis infra ætatem sexdecim annorum constitutus ex dispensatione sedis apostolicæ fuerit beneficium adeptus, quod requirat sacerdotalem, vel sacrum ordinem, aut etiam præbendam in ecclesia cathedrali prouinciæ Rauennatis, nisi cum attigerit sextumdecimum annum ætatis se fecerit ad subdiaconatum promoueri infra annum, & alias postea promoveatur secundum ætatem, prout requirit onus ipsius beneficii, exnunc & ipso beneficio seu præbenda huiusmodi sit priuatus. Adulti vero, secundum iura & onera beneficiorum huiusmodi, postquam fuerint huiusmodi beneficia, aut in ecclesiis cathedralibus præbendas adepti, sub pœna & priuatione consimili, quamcitiùs commode poterunt, vel saltem infra annum, ad ordines ipsos stu-

deant promoueri, alioquin eos, vt supra, beneficiis huiusmodi priuamus & præbendis.

RUBRICA XIII.

Cum nonnulli religiosi & sæculares clerici imprudenter ad sacerdotium se faciant promoueri, post promotionem huiusmodi Missas celebrare, ac alias sacerdotale officium exercere non curantes, nec animaduertentes, quod quemadmodum quotidie pro populi peccato, ita & pro suo debet offerre sacerdos, & quod hic sit panis, quem Deus quotidie peti & ministrari mandauit; nec considerantes, quod in oblatione sacræ hostiæ non tantum id quod cum fide & deuotione petitur, imo beneficia conceduntur ampliora, sicuti in oblatione Abel, Abrahæ & Zachariæ patet, sacerdotale sic ministeriũ vilipendere videntur, non absque plurium scandalo, & in detrimentum animarum suarum; ideo præsentis Concilii auctoritate & approbatione statuimus, quod si aliquis iam promotus sit ad sacerdotium, aut in futurum quemquam promoueri contigerit, a die suæ promotionis, aut a die publicatæ huius constitutionis, infra tres menses celebrare debeat primam Missam, & deinde, prout poterit, Missarum solennia frequentare, vel saltem semel in anno; alioquin beneficiis omnibus quæ obtinet in prouincia Rauennati sit eo ipso priuatus, si sæcularis est; religiosus vero extunc sit ineligibilis actiue & passiuæ, & vltimus in choro & in refectorio habeatur.

Quoniam omnis sapientia a Domino Deo est

Concil. Tom. 28.

LIII ij

petenda, & in bonis & benedictione iustorum exaltatur ecclesia, statuimus quod quibuslibet diebus Mercurii vel Iouis dicatur specialis collecta in Missa pro studentibus, ut vasa ipsorum recipiant manna, hoc est sapientiam sanctam. Collecta autem sit: Deus qui per coeternam: vel sit de Spiritu sancto, cum sua secreta, & postcommunione. Ad hæc, eodem approbante Concilio, monemus, mandamus ac statuimus, quod durante vocatione præsentis Romanæ sanctæ ecclesiæ, in singulis ecclesiis cathedralibus, qualibet die, & in aliis ecclesiis collegiatis vel conuentualibus, saltem semel in septimana, ad hoc ut Deus provideat ecclesiæ suæ sanctæ de pastore secundum cor suum, una Missa celebretur seu dicatur in honorem beatæ Virginis de Spiritu sancto, vel de Trinitate.

RUBRICA XIV.

Quia damnabile est, iis præsertim ad quos spectat ex officii debito baptizare, formam sacramenti baptismatis ignorare, atque aliis periculosum, propterea, ut ipsius baptismi substantialia verba nota sint, ipsa in præsentis Concilio duximus exprimenda: & sunt ista, prout a Salvatore traduntur: *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.* Et ne quis ea possit deinceps ignorare, mandamus quod quilibet rector, seu sacerdos, suum populum debeat & teneatur ter saltem in anno instruere in prædictis, videlicet in octava epiphaniæ Domini, in sabbato sancto paschæ, & in sabbato pentecostes.

RVBRICA XV.

Quoniam deuotio & pulcritudo demonstratur in vniformitate ecclesiæ, quæ sub specie vnus columbæ describitur, & in confessionibus quæ fiunt publice in introitu Missæ, & alias varii perfunctorie & diuersimode confitentur, statuimus, & de cetero obseruari præcipimus, per totam prouinciam Rauennatem confessiones huiusmodi fieri sub hac forma: Confiteor Deo omnipotenti, beatæ Mariæ virgini, beato Michaeli archangelo, beato Ioanni Baptistæ, sanctis apostolis Petro & Paulo, & omnibus sanctis.

RVBRICA XVI.

Cum certo certius sit, quod Deus propter orationum instantiam, ieiuniorum obseruantiam, & eleemosynarum largitionem, maxime sua beneficia elargitur; etsi quolibet tempore sit pietatis operibus indulgendum, feruentius tamen hæc fieri debent tempore Conciliorum: quo scilicet tempore nos oportet quælibet Dei beneficia, gratiam & misericordiam, & in agendis directionem instantius atque deuotius implorare. Vt igitur ad impetrandum & obtinendum prædicta melius dispositi inueniantur fideles, statuimus quod quotiescumque prouinciale Concilium conuocari contigerit, omnes & singuli ad prædictum Concilium conuocati, per tres dies ante ipsius inceptionem, seu primam sessionem, plus tunc solito orationibus & eleemosynis insistentes, omnibus diebus debeant ieiunare. Ceteros vero clericos & laicos de

prouincia nostra ad prædictas orationes, elemo-
fynas, & ieiunia, sicut possumus, exhortamur in
Domino Iesu Christo. Nihilo minus venerabiles
patres suffraganei per se alios hortentur ad prædi-
cta pietatis opera, hortarique faciant suos subdi-
tos, & induci.

ANNO
CHRISTI
1514.

RUBRICA XVII.

Ad reprimendum malitiam, ambitionem & a-
uaritiam peruersorum, & maxime communita-
tum seu vniuersitatum, & earundem officialium,
ac potentum aliorum, qui ecclesias, prælatos &
ecclesiasticas personas frequenter grauare præsu-
munt, auctoritate præsentis Concilii monemus,
& sub pœna excommunicationis præcipimus, ac
distriktius prohibemus quod nulla vniuersitas, nul-
lus capitaneus, rector, vicarius, seu officialis, quo-
cumque nomine censeatur, aut consiliarius, seu a-
lia quæcumque persona, cuiuscumque status, gra-
dus & conditionis existat, de cetero audeat vel
præsumat bona mobilia, vel se mouentia, redi-
tus vel prouentus ecclesiarum, prælatorum inua-
dere, occupare, rapere, prædari vel tollere quo-
quomodo, prætextu, vel quæsito colore, per se, a-
lium, seu alios. Et qui contra fecerit, nisi infra de-
cem dies emendauerit cum effectu, ab omnibus sa-
cramentis ecclesiasticis sit ipso facto exclusus, vsque
ad satisfactionem debitam & condignam. Et si
dictam exclusionis pœnam animo indurato per
mensem duxerit in contemptum sustinere, non sa-
tisfaciendo plenarie de subtractis & acceptis, si

ANNO
CHRISTI
1514.

communitas vel vniuersitas fuerit, eo ipso ecclesiastico ciuitas, castrum vel villa ipsorum subiaceat interdicto: si singularis sit persona, sententiam excommunicationis incurrat, a qua nullatenus possit absolui, nisi prædictas ecclesias, prælatos & ecclesiasticas personas, quas in prædictis grauauerit, indemnes reddiderit cum effectu, & alias satisfecerit de temeritate & contemptu ad arbitrium ordinarii loci, seu officialis eiusdem. Et si prædictas sententias & pœnas iterum per mensem animo sustinuerit indurato, ipsum & ipsos statuimus & decernimus incurrere pœnas impositas, & promulgatas in alio Concilio prouinciali proxime per nos celebrato Rauennæ, contra inuasores bonorum immobilium ecclesiarum. Quas siquidem sententias & pœnas ad requisitionem ordinarii loci, vel eiusdem officialis, teneantur comprouinciales denuntiare, seu denuntiari facere, & seruari per ciuitates, & diceceses eisdem commissas, sicut prædicto ordinario requirenti, vel officiali ipsius videbitur expedire.

RUBRICA XVIII.

Sacro approbante Concilio, hac irrefragabili constitutione sancimus, quod nullus religiosus vel sæcularis clericus, prætextu literarum veritate tacita obtentarum a sede apostolica vel legato ipsius, aut quouis alio titulo non canonico, vel quæsito colore, dignitates, personatus, officia, vel beneficia quæcumque ecclesiastica prouinciæ Rauennatis, ad mensam alicuius episcopi, monasterii, capi-

LIIII iiij

tuli, vel ecclesiæ pertinentia, hæctenus occupata, seu in facto possessa, vel inuasa detinere audeat, vel præsumat, aut de cetero occupare, colore huiusmodi, in periculum animarum, & præiudicium alicuius: alioquin si sic dictas dignitates, personatus, officia, vel beneficia, seu ecclesias taliter occupatas detinere monitus contenderit, & eas vel ea non dimiserit, & libere relaxauerit cum effectu, cum fructibus inde perceptis, eisdem prælatis, ecclesiis, vel episcopatibus, monasteriis, vel capitulis ad quos spectant, exnunc auctoritate præsentis Concilii, in occupatores & detentores eosdem excommunicationis sententiam proferimus, dictis nihilo minus beneficiis ecclesiasticis sententialiter, in quantum de facto tenent, priuantes eosdem.

RVBRICA XIX.

Quoniam ex sententiis interdicti non est dubium multa oriri scandala, ex quibus non solum sæpe puniuntur infontes, imo excrescit indeuotio populi, pullulant hæreses, ac ecclesiis & ecclesiasticis personis, sine culpa earum, debita subtrahuntur obsequia, propterea non debent sine vrgenti necessitate proferri, & ideo statuimus, & districtius prohibemus, ne pro causis mere pecuniariis huiusmodi sententiæ interdicti de cetero proferantur, & si prolatae fuerint, eas decernimus non tenere, & hoc nisi vniuersitas deliquisset, aut per tres menses sustinisset contumaciam, inobedientiam, vel rebellionem suorum rectorum, vel officialium quorumcumque, qui ob contemptum vel delictum ipsorum forent excommunicati.

ANNO
CHRISTI
1514.

RUBRICA XX.

Quia propter petentium importunitatem, nos & alii prouinciales episcopi nonnullis personis religiosis concessimus, vt indulgentias, quando prædicarent, vel alias, possent annuntiare: & aliquando nonnulli talium ex priuilegiis quæ asserunt, ordinibus, vel locis suis, seu personis propriis a sede apostolica, vel a prælatis concessa, annuntient indulgentias ampliores quam sit ordinariis ipsis a iure scripto permissum, ac per hoc apud populos pontificalis auctoritas & potestas minui quodammodo & vilescere videatur, ideo auctoritate præsentis Concilii tales concessiones de indulgentiis annuntiandis factas a nobis, & a comprouincialibus ceteris, reuocamus omnino, ac eisdem vti de cetero sic reuocatis, aut de cetero sic concedi penitus prohibemus.

